

der so bili večidel sovraženi in poterti, kakor hitro so peršli sovražnikom v pést.

Od grozovitnosti Slovencev je peršel pregovor med Avarce, de Slovenec ni človek.

Pa so tudi Avarci gerdó delali s Slovincem; kader so ga premagali, so ga v sužnost spravili, takó de imé Slovenec je per njih imé sužniga postalo.

To imé se še dan današnji v ptujih jeziki najde in sužniga pomeni.

Od tega vedniga ponižanja pride, de Slovenci so nezaupljivi, in de radi za ušesi nosijo svoje skrivnosti. Zlasti ne zaupajo ljudém družiga jezika.

Slovenci radi skrivajo svoje stare navade pred ptujimi. Težko bode Nemeč zvedel natanjko, kaj Slovenec misli, alj kakošne navade de ima.

Pokorni in bogljivi so sicer dosti radi; alj vunder ne marajo, de saj v varžatu figo pokažejo.

Kader bojo bolj podučeni, bojo tudi z več zaupanjem to deržali, kar si bodo skusili, de je za njih dobro. Krajne nerad od stare navade odstopi, in kar je za dobro več lét skusil, terdno derží.

Slovincem očitajo, de se radi moštujejo za prejete krivíce, — in res je, de so menili, de to je moško, kadar se moštuje, ino babje, ako se hudo s hudim ne poverne. Alj te reči so peršle od tega, kér jih sovražniki nasproti dražijo.

Prokopi piše, de Slovenci niso ne hudobniga, ne goljufiviga nagnjenja. Večidel so pošteni, ino tudi proti ptujcam dobrotljivi.

(Dalje sledí.)

Nove slovenske bukke.

Drobtince za novo léto 1849. Na svetlo dal Matija Vodušek, apat v Celi. Natisnil J. K. Jeretin v Celi.

Zares žalostniga serca smo bili, ko so nam milostljivi knez in škof Lavantinski okoli noviga léta med drugimi rečmi tole pisali: „Letašnje léto „Drobtince“ mi slim de bo poslednje. Kruha je v mnogih časopisih in listih toliko, de v prihodnje po drobtincah prašanja ne bo. Bote za novo léto 1849 „Drobtince“ prejeli, jim pa pogrebno napišite.“ — De sta nas tedej z veseljem, s serčnim veseljem napolnila „predgovor“ in „priporočilo“ letašnjiga tečaja, ki nam obljubita, de ljube „Drobtince“ prihodnje léto vunder spet na svetlo pridejo, nam ni treba tistim še posebno zagotovljati, ki vedó, de „Novíce“ in „Drobtince“ ste si bile že od perviga začetka nar zvestejši prijatlici eniga serca, eniga naména: podučiti slovensko ljudstvo v mnogoverstnih potrebnih rečéh.

Res je, de imamo zdej Slovenci mnogih novih bukev in časopisov: tode milo bi pogreševali poterjeniga in ljubljeniga stariga prijatla, ki je toliko lepiga in koristniga svojimu narodu skozi več lét daroval, in ki bi nam zdej ta dar le zató odtegniti hotel, kér v svoji ponižnosti misli, de ni prihodnjic več potreben. Lahko jo rečemo, de med mnogimi jeziki Slovencev, ki „Drobtince“ berejo, ni eniga, ki bi ne bil ž njimi zadovoljin, naj bo prost kmet ali omikan človek, naj bo učenik ali učeneč, duhoven ali ne, mlad ali star, možák ali ženska, tih bravec ali goreč in za svoj narod nadušen Slovenec: vsak najde v njih drobtince, ki jo njegovo serce poželi. Naj reče, če kdo more, de ni taka!

Tako smo sodili druge léta; tako sodimo tudi léta, ko smo prebrali letašnji tečaj, s kterim so se gosp. Celjski opat izverstniga vrednika skazali. Stari blagi duh vlada v novih sestavkih, in že iména gosp. pisavcov, ktere najdemo v letašnjim tečaju, so iména glasovitih Slovencev, kakor Lavantinskiga škofa, ki so „Drobtince“ spet bogato obdarovali, Stojana, M.

Majerja, Hašnika, Dr. Muršeca, J. Poklukarja, Krajnca, Virka in več družih.

V poterjenje svojih besedi bomo dali bravcam „Novíce“ pri prvi priložnosti en sostavek za pokušnjo, danes jim podamo eno pesmico.

Kar besedo sostavkov vtiče, je tudi léta večidel taka, kakoršna naši bližnji štajarski Slovenci govore, ki se ne loči ravno veliko od naše slovenšine. Šemtertje zadenemo — de vse odkritoserčno povémo — na kak slovniški pregrešek, na priliko, de se njegov, njih rabi namesto svoj; de se v zanikavni vézi (in negativen Sätzen) kazavnik (accusativ) rabi namest rodivnika (genitiv); de se ne dela povsod razloček med določivnimi in nedoločivnimi prilogi (bestimmende und nicht bestimmende Beiwörter) i. t. d., — tode ti in enaki pogreški so gotovo večidel le tiskarni pogreški, kterih se, ako smo še tako pazljivi, nikdar popolnoma obvarovati ne moremo. Kdor je imel z natisam bukev sam opraviti, ne bo zavoljo tega vergel kamna na nobeniga vrednika.

Tudi natis, papir in jekloréz — podobšina sv. Modesta — kažejo, de sta si tiskar in založnik zares prizadjala, slavno delo tudi v lični obleki na svetlo dati.

„Novíce“ tedej le svojo dolžnost spolnejo, če spet letašnji tečaj „Drobtince“ vsim Slovincem živo priporočé, in če serčin pozdrav: „Živijo še mnoge léta“ pošljejo svoji predragi Štajarski tovaršici!

Iz Tersta.

„Slavjanski rodoljub“ se imenuje mesečni časopis, ki ga je začelo enkrat na mesec slavjansko društvo v Terstu na svetlo dajati. Pervi list pod tem imenom je prišel pretečeniga mesca na svetlo, kteriga vrednik je gosp. Janez Cerer, sedanji predsednik Teržaškiga društva in Slovincem dobro znan rodoljub. Na veliki pôli obseže prvi list mnogo lepih sestavkov, iz kterih svojim bravcam podamo sledečiga:

Nova kronka deželica.

Beremo v teržaških novinah „Osservatore“, de Istrijani mislijo odbornike (deputacijo) njih CesarSKI Svitlosti poslati s prošnjo, de bi ne bila Istrija Krajnski deželi in Goriški grofii kot kronka dežela perdružena, temuč tudi ali samostalna kronka dežela priznana ali pa vunder s Terstam zedinjena. Zadnja bo mende veljala, in Istrija, kakor doslej, s Teržaškim deželskim poglavarstvom zedinjena ostala. Če bo pa le sam Terst s svojim okrožjem samostalna kronka dežela, kér v besedah svitliga Cesarja, o ti reči Teržaškim poslancam danih od Istrije, nič govoreniga bilo ni, bomo pa zna biti veselje dočakali, de bo tudi Istrija samostalna kronka deželica cesarskiga namestnika (Statthalterja) v sredi dežele (morde v Giminu ali v San Vincenti) imela. Kaj bodo pa tisti Slovenci, kteri niso nikdar Istrijani — temuč le po sili k Isterski kresijski okrajni potegnjeni bili — Slovenci Novograjskiga kantona — Dolinske, Kastavske in Rakovaške verh-županije, storili? Ali se bojo raji Istrijanam perdružili ali pa Krajnski deželi, kteri od nekada slišijo? ali pa bojo morebiti tudi prosili samostalna kronka deželica biti?

Jezikoslovne drobtince.

(Kaj bo z „narodnostjo“?) Beseda narodnost ali národnost je sedanji čas potrebna beseda; še bolj potrebno pa je, de njeni pomén dobro vémo. Kaj poméni narodnost? Poméni sploh vse, kar je národoviga, — posebej pa, kar ima kak národ posebniga, razločniga od družih národov, postavim: šege, jezik i. t. d.; tedaj kar je narodoviga posebej. Torej pravijo Rusini (Ruthenen) národovost, (ne národnost), za to kér je narodovo. (Tudi nekterim našim ljudém bi bilo raz-